Europos Parlamentas
2024-2029

PRIIMTI TEKSTAI

P10_TA(2025)0325

Prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo atleistiems darbuotojams lėšų mobilizavimas: Švedijos paraiška „EGF/2025/003 SE/Northvolt“

2025 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo dėl Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo atleistiems darbuotojams lėšų mobilizavimo pagal Švedijos paraišką „EGF/2025/003 SE/Northvolt“ (COM(2025)0621 – C10-0270/2025 – 2025/0326(BUD))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2025)0621 – C10-0270/2025),

– atsižvelgdamas į 2021 m. balandžio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/691 dėl Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo atleistiems darbuotojams (EGF), kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1309/2013[1] (toliau – EGF reglamentas),

– atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 17 d. Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2020/2093, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa[2], su pakeitimais, padarytais Tarybos reglamentu (ES, Euratomas) 2024/765[3], ypač į jo 8 straipsnį,

– atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinį susitarimą dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto

---

1 OL L 153, 2021 5 3, p. 48, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/691/oj.

2 OL L 433 I, 2020 12 22, p. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj.

3 2024 m. vasario 29 d. Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2024/765, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES, Euratomas) 2020/2093, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa (OL L, 2024/765, 2024 2 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj).

klausimais ir patikimo finansų valdymo, taip pat dėl naujų nuosavų išteklių, įskaitant veiksmų gaires dėl naujų nuosavų išteklių nustatymo[4], ypač į jo 9 punktą,

– atsižvelgdamas į Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto nuomonę,

– atsižvelgdamas į Biudžeto komiteto pranešimą (A10-0239/2025),

A. kadangi Sąjunga, siekdama teikti papildomą paramą darbuotojams, patiriantiems žalą dėl esminių struktūrinių pasaulio prekybos sistemos pokyčių ar pasaulinės finansų ir ekonomikos krizės, ir padėti jiems vėl integruotis į darbo rinką, nustatė teisėkūros ir biudžeto priemones; kadangi šią pagalbą sudaro finansinė parama, teikiama darbuotojams ir įmonėms, kuriose jie dirbo;

B. kadangi Švedija pateikė paraišką „EGF/2025/003 SE/Northvolt“ dėl finansinės paramos iš Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo (EGF), nes Aukštutinio Norlando (SE33), Stokholmo (SE11) ir Rytinės Vidurio Švedijos (SE12) regionuose ekonomikos sektoriuje, kuris priskiriamas NACE 2 red. 71 skyriui (Architektūros ir inžinerijos veikla; techninis tikrinimas ir analizė), buvo atleisti 6 486 darbuotojai[5]: 5 829 darbuotojai atleisti per paraiškos ataskaitinį laikotarpį nuo 2024 m. lapkričio 28 d. iki 2025 m. kovo 28 d. ir 657 darbuotojai atleisti prieš ataskaitinį laikotarpį arba po jo;

C. kadangi per paraiškoje nurodytą ataskaitinį laikotarpį iš viso buvo atleisti 5 829 darbuotojai, įskaitant 5 561 atleistą darbuotoją, kurio veikla nutrūko „Northvolt AB“ (toliau – „Northvolt“) ir jos patronuojamosiose įmonėse[6], ir 268 atleistus darbuotojus iš 8 „Northvolt“ tiekėjų ir tolesnės gamybos grandies įmonių;

D. kadangi paraiška yra paremta EGF reglamento 4 straipsnio 2 dalies a punkte nustatytais intervencijos kriterijais; kadangi papildomų 657 atleistų darbuotojų, kurių veikla nutrūko prieš keturių mėnesių ataskaitinį laikotarpį arba po jo, atveju galima nustatyti aiškų priežastinį ryšį su įvykiu, dėl kurio ataskaitiniu laikotarpiu nutrūko atleistų darbuotojų veikla, kaip reikalaujama pagal EGF reglamento 6 straipsnio 2 dalį;

E. kadangi „Northvolt“ specializavosi architektūros ir inžinerijos veiklos, techninių tikrinimų ir baterijų gamybos srityse; kadangi 2025 m. kovo 12 d. įmonė paskelbė bankrotą dėl su gamyba susijusių sunkumų, visų pirma dėl perteklinės pasiūlos, kurią lėmė didelė konkurencija dėl importo, kurio kilmės šalis daugiausia yra Kinija, ji dominuoja pasaulinėje rinkoje ir jai priskiriama daugiau kaip

---

4 OL L 433 I, 2020 12 22, p. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.

5 Pagal EGF reglamento 3 straipsnį.

6 Įskaitant „Northvolt“ ir „Volvo Cars“ bendrąsias įmones, kurių visas akcijas 2025 m. pradžioje įsigijo „Volvo Cars“, kad būtų vienintelė tų įmonių savininkė.

80 proc. pasaulinės baterijų gamybos;

F. kadangi Europai reikia stiprios ir konkurencingos baterijų pramonės, kad būtų sumažinta žalinga strateginė priklausomybė ir sustiprintas jos pramonės savarankiškumas, taip pat pasiekti jos klimato ir energetikos pertvarkos tikslai; kadangi baterijų ir tiekėjų pramonė susiduria su didelėmis energijos ir kapitalo sąnaudomis, gamybos vėlavimais, pasaulinės rinkos iškraipymais, taip pat su didėjančiu trečiųjų šalių gamintojų, ypač Kinijos[7], konkurenciniu spaudimu;

G. kadangi Švedijos valstybinė užimtumo tarnyba (*Arbetsförmedlingen*) teikia nacionalinį išankstinį ir bendrą priemonių finansavimą;

H. kadangi buvo laikomasi Sąjungos ir nacionalinėje teisėje nustatytų su kolektyviniu atleidimu iš darbo susijusių reikalavimų;

I. kadangi EGF finansinis įnašas pirmiausia turėtų būti skiriamas aktyvios darbo rinkos politikos priemonėms ir prie individualių poreikių pritaikytoms paslaugoms, kuriomis siekiama greitai reintegruoti paramos gavėjus į darbo rinką padedant jiems gauti deramas ir tvarias darbo vietas pradiniame jų veiklos ar kitame sektoriuje, kartu rengiant juos žalesnei ir labiau skaitmeninei Europos ekonomikai;

J. kadangi EGF didžiausia metinė suma neviršija 30 mln. EUR (2018 m. kainomis), kaip nustatyta Reglamento (ES, Euratomas) 2020/2093 su pakeitimais, padarytais Reglamentu (ES, Euratomas) 2024/765, 8 straipsnyje;

1. pritaria Komisijai, kad tenkinamos EGF reglamento 4 straipsnio 2 dalies a punkte nustatytos sąlygos ir kad Švedija turi teisę pagal šį reglamentą gauti finansinę 8 526 322 EUR paramą, kuri sudaro 60 proc. visų išlaidų, siekiančių 14 210 537 EUR ir apimančių prie individualių poreikių pritaikytų paslaugų išlaidas (13 663 977 EUR) ir parengiamosios, valdymo, informavimo ir viešinimo, kontrolės ir ataskaitų teikimo veiklos išlaidas (546 560 EUR);

2. pažymi, kad Švedijos valdžios institucijos paraišką pateikė 2025 m. birželio 16 d. ir kad, Švedijai pateikus papildomą informaciją, Komisija 2025 m. spalio 28 d., t. y. po daugiau kaip keturių mėnesių, baigė savo vertinimą ir tą pačią dieną informavo Parlamentą; pabrėžia, kad svarbu gerokai sutrumpinti svarstymo laiką nuo paraiškos EGF paramai gauti pateikimo iki finansavimo sprendimo priėmimo, siekiant užtikrinti, kad finansinę paramą būtų galima mobilizuoti nedelsiant; pabrėžia, kad reikia supaprastinti ir paspartinti vidaus procedūras, kartu visapusiškai užtikrinant institucinę pusiausvyrą, ypač nepažeidžiant Parlamento, kaip

---

[7] 2026 m. Komisijos darbo programa, Europos nepriklausomybės momentas https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/strategy-documents/commission-work-programme/commission-work-programme-2026_en.

biudžeto valdymo institucijos, teisių;

3. pažymi, kad paraiška susijusi su 6 486 atleistais darbuotojais, nukentėjusiais nuo įmonėje „Northvolt AB“ įvykusio didelio masto restruktūrizavimo, dėl kurio paskelbtas didžiausias šiuolaikinėje Švedijoje bankrotas; taip pat pažymi, kad tiksliniai paramos gavėjai bus iš viso 5 800 atleistų darbuotojų ir numatoma, kad jie turėtų pasinaudoti priemonėmis;

4. atkreipia dėmesį į tai, kad darbuotojų atleidimas Šelefteo mieste yra labai didelio masto ir nedarbo lygis jame praėjusiais metais pasiekė 8,2 proc.; atkreipia dėmesį į tai, kad dauguma atleistų darbuotojų turi aukštąjį išsilavinimą ir yra jaunesni nei 54 metų amžiaus, taip pat turi specialių įgūdžių baterijų gamybos ir inžinerijos srityje; pabrėžia, kad reikia imtis skubių veiksmų siekiant užkirsti kelią struktūriniam regiono nuosmukiui ir svarbu skatinti kokybiškas, į ateitį orientuotas darbo vietas, kad būtų užtikrintas ilgalaikis ekonominis ir socialinis atsparumas;

5. pažymi, kad nuo 2025 m. rugpjūčio mėn. JAV startuolis „Lyten“, pasaulinis ličio ir sieros baterijų gamybos lyderis, sudarė privalomą susitarimą iki 2025 m. pabaigos įsigyti likusį „Northvolt“ turtą Švedijoje, Vokietijoje ir Lenkijoje ir planuoja vėl įdarbinti atleistus darbuotojus, atsižvelgiant į galimybes pasiūlyti jiems lygiavertes darbo vietas regione; pabrėžia, kad grįžimas į darbo rinką turėtų būti laikomas pagrindine galimybe ir kad darbuotojų perėmimo atveju visos nepanaudotos sumos turėtų būti grąžintos Komisijai;

6. primena, kad pagal susitarimą su profesinėmis sąjungomis ir socialiniais partneriais prie individualių poreikių pritaikytas paslaugas, kurios turi būti teikiamos darbuotojams, sudaro šios priemonės: išsamus vertinimas ir individualus planavimas, darbo paieškos ir konsultuojamojo ugdymo veikla, parama pradedant nuosavą verslą ir parama investicijoms, pasiruošimo darbo rinkai mokymai, mokymo kursai, speciali parama siekiant grįžti į darbo rinką arba mokytis, išmokos ir skaitmeninių įgūdžių srities mokymai; pabrėžia, kad Švedijos valdžios institucijos nurodo Sąjungos lėšų kilmę ir užtikrina jų matomumą, taip pat pabrėžia Sąjungos intervencijos pridėtinę vertę, teikdamos nuoseklią, veiksmingą ir tikslinę informaciją įvairiai auditorijai, įskaitant tikslinę informaciją paramos gavėjams, vietos ir regioninėms valdžios institucijoms, socialiniams partneriams, žiniasklaidai ir visuomenei;

7. pabrėžia, kad atleistų darbuotojų kvalifikacija ir įgūdžiai tebėra labai svarbūs perspektyviai Europos ekonomikai, kai įgyvendinama žalioji pertvarka; todėl mano, kad EGF lėšų mobilizavimas turi būti įtrauktas į platesnio masto politinį atsaką, siekiant užtikrinti, kad nukentėję darbuotojai turėtų tinkamas galimybes, atitinkančias jų kvalifikaciją ir įgūdžius;

8. ragina atlikti išsamius galutinius įgyvendintų priemonių vertinimus,

įskaitant aiškią informaciją apie tai, kaip lėšos buvo panaudotos ir ar jos buvo panaudotos pagal patvirtintus planus, visų pirma tais atvejais, kai teikiama tiesioginė finansinė parama, pvz., parama startuoliams ir investicijoms; be to, prašo pateikti duomenis apie sėkmingai į darbo rinką reintegruotų darbuotojų, taip pat darbuotojų, baigusių mokymo ir kvalifikacijos kėlimo kursus, skaičių;

9. pažymi, kad Švedija 2024 m. spalio 25 d. pradėjo teikti tiksliniams paramos gavėjams prie individualių poreikių pritaikytas paslaugas ir kartu patyrė administracinių išlaidų, susijusių su EGF įgyvendinimu, ir todėl tam skirtos išlaidos bus laikomos tinkamomis finansuoti iš EGF finansinės paramos nuo tos dienos iki tada, kai sueis atitinkamai 24 mėnesiai ir 31 mėnesis nuo finansavimo sprendimo įsigaliojimo dienos;

10. atkreipia dėmesį į tai, kad Švedijos valdžios institucijos patvirtino, jog suteikiant galimybę naudotis siūlomais veiksmais ir juos įgyvendinant bus laikomasi vienodo požiūrio ir nediskriminavimo principų ir kad bus išvengta bet kokio dvigubo finansavimo;

11. pakartoja, kad EGF parama neturi pakeisti veiksmų, už kuriuos bendrovės atsakingos pagal nacionalinę teisę ar kolektyvines sutartis;

12. pabrėžia, kad Sąjungai reikia skubiai dėti nuoseklias ir koordinuotas pastangas, kad būtų užtikrintas konkurencingumas ir strateginis savarankiškumas, kurie būtų plėtojami glaudžiai bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis ir regionais, siekiant apsaugoti perspektyvią Europos pramoninę užimtumo bazę, kuri atitiktų Europos pramonės savarankiškumo reikalavimus ir stiprintų Sąjungos poziciją strateginiuose sektoriuose, pvz., baterijų ir tiekėjų pramonėje, kartu siekiant pažangos Sąjungos žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos srityje; pabrėžia, kad tik tvirta, atspari ir tvari Europos ekonomika gali veiksmingai užkirsti kelią didelio masto atleidimo iš darbo bangoms ir taip visų pirma sumažinti EGF intervencijos poreikį; pabrėžia, kad reikia užtikrinti aiškų Sąjungos finansavimo pripažinimą ir matomumą, siekiant pabrėžti jo pridėtinę vertę ir Europos solidarumą, įtvirtintą EGF; ragina nuosekliai ir tikslingai informuoti paramos gavėjus, regionų ir vietos valdžios institucijas, socialinius partnerius, žiniasklaidą ir plačiąją visuomenę; apgailestauja dėl to, kad Sąjungos baterijų pramonė patiria žalą dėl subsidijų, kurias Kinijos vyriausybė teikia savo gamintojams ir dėl kurių iškraipoma pasaulinė konkurencija;

13. pritaria prie šios rezoliucijos pridedamam sprendimui;

14. paveda Pirmininkei pasirašyti šį sprendimą su Tarybos pirmininku ir užtikrinti, kad jis būtų paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*;

15. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją ir jos priedą Tarybai ir Komisijai.

PRIEDAS

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo atleistiems darbuotojams lėšų mobilizavimo pagal Švedijos paraišką „EGF/2025/003 SE/Northvolt“

(Šio priedo tekstas čia nepateikiamas, nes jis atitinka galutinį aktą – Sprendimą (ES) 2025/2661.)